

Anyám intézte el

Anyám intézte el, hogy felvegyenek ebbe az iskolába. Mindenáron azt akarta, hogy gimibe járjak. Nekem aztán tök mindegy volt. Miután nem sikerült a felvételi, bementünk beszélni az igazgatóval, hogy ha van szabad hely, én szeretnék ide járni iskolába. Mégiscsak jobb egy nagyvárosi iskolában. Fel kellett öltöznöm ingbe, ünneplő cipőbe. Anyám még a nyakkendőmet is kivasalta reggel, cigivel a szájában.

Szóval bementünk Debrecenbe, az iskolába a beiratkozás napján, és megke-restük az igazgatót. Anyám beszélt vele, én csak ott álltam megfésülten, mint egy kis pudli. Anyám sokat mosolygott arra az emberre, az meg vissza, néha lenézett rám is. Aztán elment megnézni, melyik osztályban van szabad hely. Kettőben is volt, mint kiderült, úgyhogy Anyám lehajolt hozzám, és megkérdezte, melyikbe szeretnék járni? Mondtam valamit, aztán ők már meg is egyeztek, hogy akkor oda beírják a nevemet.

Kollégista lettem. Tíz percre a sulitól volt a kolim. Anyám azt mondta, legyenek jó fiú, ne kötekedjek a suliban, ne szóljak vissza a tanárnak, mert abból baj lesz, meg hasonlók. Úgyhogy játszottam a jó fiút. Még a nagymenő sráccokkal sem törődtem, leszartam mindenkit. Majdnem hogy én lettem a csöndes gyerek az osztályban. Csak ültem a terem közepén, sosem jelentkeztem, csak írtam, meg rajzoltam a füzetembe. Azért két év elteltével szereztem néhány barátot, akivel tudtam dumálni meg hülyéskedni a szünetben. Az osztálytársaim nagy része ostoba, nagyképű, kitartott gyerek volt. Nagyrészt a telefonjukat nyomkodták, röhögtek, ettek az órán, beszóltak a tanároknak párszor. Leszarták az órákat.

A koli nem volt túl nagy, eleinte szokatlan volt, de aztán megtanulod a szabályokat, és utána buli ott lenni. Ahogy engem megszívattak a nagyobbak párszor, úgy szívattam én is a nálam fiatalabbakat. Elmosogattak nekem, kivasalták a ruhámat, adtak a kajájukból. Volt egy fiú, aki sosem értette, mit akarok tőle. Ő nagyon félt is valamiért. Mindig, mikor ment valamerre, mondtam neki, hogy futás. És akkor futott a folyosó végéig.

Harmadik évre már elértem, hogy minden elsős féljen tőlem a koliban. Ha néha betévedtek a szobánkba, az ajtóból azonnal meglátták a poloskákat térképtűvel a falra felszurkálva. Ha találtam valamilyen bogarat, mindig felszúrtam a falon levő parafatáblára térképtűvel. Még egy egeret is fogtam a csapdával, amit állítottam. Na, mindegy. Ha azt felszúrtam volna, szóltak volna érte a tanárok.

A suliban is fokozódott a dráma ebben az évben. Az osztályom egyre többször került szóváltásba tanárokkal az órákon. Hangosan elindították a zenét egy JBL-en, a tanár meg nem tudott mit csinálni. Egész órán mondogatta, hogy „kapcsoljátok ki”; „hova tettétek”. A rajztanár például csak mondta, hogy rajzoljunk, és fogta a fejét tehetetlenségében. Az énektanárt meg el tudja képzelni mindenki. Vicces volt hallgatni, ahogy az elavult népdalok találkoznak a mélynyomó basszusával. Volt egy tanárnő, Éva néni, aki azt találta ki, hogy kirakítja a telefonokat a tanári asztalra, hogy ne azt nézzük egész órán, hanem rá figyeljünk. Ez ment két hétig, amikor is az egyik hangos csaj az osztályban, Eszti kiment, hogy visszavegye a telefonját. Mit csinálsz, kérdezte a tanárnő. Meg kell nézmem, írt-e nekem apa, mondta. Tedd vissza azonnal, majd óra után megnézed! De ez fontos; de kell a telefonom, és már fel is emelte az asztalról. Ekkor Éva néni kivette a kezéből, mire Eszti elkezdett kiabálni. Adja vissza, az az én telefonom. Visszakapod óra után. Nem! – üvöltötte Eszti. Néhány srác röhögni kezdett hátul. Azonnal adja ide, kiabált Eszti, és próbált a tanárnő keze után nyúlni. Adja ide a telefonom most, most rögtön. Még egy széket is felborított. A tanárnő meghökkenve állt vele szemben. Eszti hirtelen az asztal felé nyúlt, és elvette róla a tanárnő telefonját. Akkor elveszem a tiédet, mondta Eszti. A tanárnő ráparancsolt, hogy tegye vissza azonnal. Teljesen hasztalan volt. Páran röhögtek körülöttem, örültek a balhénak. Letette a krétát a tanárnő, próbált nyugodtan beszélni Eszterrel. Eszti légy szíves, add vissza a telefonomat, te is visszakapod a tiédet óra után. Eszti fél fejjel magasabb volt a tanárnőnél. És dagadtabb is. Gyere, vedd el, nyújtotta ki a kezét Eszti. Add vissza a telefonom, mondta a tanárnő. Te add vissza az enyémet, válaszolt Eszti. Így ment ez percekig. Közben Eszti lelökött egy cserepes virágot a földre, a tanári asztalról lesöpörte a tanárnő füzeteit. Ehhez mit szólsz, na és ehhez, kiabálta kaján vigyorral. A tanárnő teljesen megrökönyödött. Csak állt ott, és ismételte ugyanazokat a mondatokat, de mind tudtuk, hogy hiába, Eszti megbolondult. Már néhány lány is mondta neki a padból, hogy hagyja már ezt abba, néhányan viszont kifejezetten élvezték, ami történik. Éva néni körbe-körbe üldözte Eszti, az meg tologatta a padokat, a tanári asztalt. Teljes volt a káosz. Senki sem mert közbeavatkozni. Nekem az járt a fejemben, amit Anyám mondott, hogy legyenek jó fiú, maradjak ki a balhékból, de egyre nyugtalanabbá váltam a helyzettől én is. Eszti a magasba tartotta a telefont, a tanárnő pedig lábujjhegyre állva próbálta elérni, de nem ment neki. Látod, magasabb vagyok, nem éred el, nem vagy olyan magas, mint én. Így alázta Eszti a tanárnőt. A füzetemet néztem. A jegyzet alá volt írva nyomtatottal: TE BÜDÖS KURVA. Újra Esztire néztem, aki megint a falnál

állt az ajtó mellett, a tanárnő meg az elfordult tanári asztal és a tábla között, két méterre. Eszti azzal fenyegetőzött, hogy földhöz vágja a telefont. Mondták neki páran, hogy ne tegye. Az egész osztály riadtan figyelt. Én tudtam ekkorra már, hogy meg fogja tenni. Szóval felálltam, odamentem. Eszti rám nézett, és tudta mit akarok. A telefonért nyúltam, de eltartotta, viszont nem nagyon volt hová, mert majdnem a sarokban állt. A telefonért kaptam, megfogtam, és könyökkel nekinyomtam a fejét a falnak. Mivel kapálózott, nekinyomtam úgy, hogy kop-pant a feje. Kivettem a kezéből. Közben párszor tarkón ütött. Meg volt hökkenve. Odaléptem a tanárnőhöz, és visszaadtam neki. Eszti elvörösödött fejével zúgolódott. Mit csinálsz, te hülye, mondta. Odamentem hozzá, ráíjesztettem, mintha meg akarnám ütni, de nem bántottam. Nem mert szólni semmit. Még mindig ott álltam, és mondtam elmenőben: te hülye picca, nem veszed észre, mit csinálsz, térj már magadhoz. Aztán hisztizni kezdett és hüppögött. Ekkor vettem észre, hogy az egész osztály falféren engem néz, de nem érdekelt. Megfordultam, mikor a padomhoz értem. Üljk inkább vissza a helyedre, és kussoljál, te ostoba kis ribanc, mondtam Esztinek, aki válaszolt valamit, de alig lehetett érteni. Te szerencsétlen kis picca, mit drámázol? – mondtam neki. Azt hiszed kíváncsi rád valaki? Te kis kurva. Ekkor láttam, hogy sírva fakad. Valaki mondta is nekem oldalról, egy lány, hogy most már elég, de én még csak akkor kezdtem belejönni. Esztit néztem még mindig. Te buta kis csitri, ül vissza a helyedre ahelyett, hogy itt drámázol. Kiváglok innen azonnal. Hülye picca. Meg se mozdult, úgyhogy odamentem a padjához, megfogtam a tolltartóját meg a füzetét, és odahajítottam neki. Takarodj innen, te ribanc. Valaki szólt megint hátulról, hogy elég most már, hagyjam abba, de leszartam. Mondtam neki tovább. Senki nem kíváncsi rád, senki sem szeret, te kövér kis geci. Ekkor már bögött javában. Ki akartam küldeni a teremből. Mikor a tanárnő látta, hogy közeledek, elém állt, és próbált nyugtatgatni, hogy nincs baj most már, meg ilyenek. Nem érdekelt. Ekkor már nem ő volt az úr a teremben. Megfogtam Esztit a kabátjánál fogva, és hiába visítózott, kinyitottam az ajtót, és kilöktem. Hanyatt esett a padlón. Ez is a dráma része, gondoltam.

Még aznap felküldtek az igazgatóhoz, aki viszont nem volt bent, úgyhogy az igazgatóhelyettes fogadott az irodájában. Nyugodtan beszélt velem. Hallottam, mi történt, mondta. Azt mondta, ilyen nem lehet egy iskolában csinálni, amit én csináltam, fiú létemre így beszélek egy lánnyal. Szívesen megmondtam volna neki a magamét, de hallgattam. Próbáltam jó fiú lenni. Tudja, mit csinált Eszti, azt mondta, de nem kellett volna közbeavatkoznom. Kérdeztem tőle: akkor mit kellett volna csinálnom? Erre nem tudott mit mondani, csak azt, hogy nem ezt. Meghallgattam az erkölcsi monológot, utána elkezdtem mondani, ami eszembe jutott. Tudja mit, szerintem nevetséges, hogy én ülök itt, és én vagyok felelősségre vonva amiatt, hogy az a hülye kis ribanc játszott az esztét. Ez az egész jogrendszer nevetséges, amiben vagyunk, hogy én kell, hogy odamenjek, és elvegyem tőle a telefont, mert ha a tanár teszi meg, az már kiskorú bántalmazásnak számíthat. Ekkor közbeszólt volna, de mondtam tovább. Szóval, hogy

nekem több hatalmam van ezt megtenni, mint a tanárnak vagy akár magának, ez a nevelés, tudja... Azt mondta erre, hogy ehhez senkinek sincs joga, amit én csináltam. Ott se volt, és úgy ítélkezik, gondoltam. Azt kérte, hogy nyugodjak le. Egyértelmű volt, hogy a falnak beszélek. Elkezdett megint ilyen erkölcsetikai faszágokat magyarázni, hogy házirend így, tanár-diák viszonylat úgy, ne bántsuk egymást. Mondta, hogy az Esztivel is beszélni fog. Aztán megígértette velem, hogy ilyet többet nem csinálok. Én meg megígértem, mert le akartam érettségizni...

Viszont onnantól kezdve ráálltam az Esztire. Vártam egy hetet, mire elcsöndesedik az ügy. Állítólag az anyja nagy balhét csapott, mikor bejött. Na, nem számít. Esztit hétről hétre egyre sűrűbben piszkáltam. Húzgáltam a haját, néha ki is téptem pár tincset. Mikor elmentem mellette mindig mondtam valami gúnyolódó megjegyzést. Láttam, hogy fél tőlem. Dagadéknak, ribancnak, rondaságnak hívtam. Azzal játszottam, hogy mielőtt elbőgné magát, mindig abba hagytam aznapra. Egyszer odamentem, és megpuszítottam, de ijedten ellökött magától. Ha visszaszólt, le is kurváztam, egyszer még a seggére is rácsaptam. Ekkor dühös lett, de nem mert támadni. Nem sok barátja maradt az utolsó évre. Néha csak álldogált a folyosón egyedül. Ha bontottan voltak az óráink, és az osztálynak csak a negyede várt a terem előtt, odamentem hozzá, és megfogtam pár helyen. Ezt szó nélkül hagyta. Volt, hogy a bugyijába is benyúltam, de akkor mindig elhúzódozott. Egy idő után visszaszólni sem mert, sőt került engem. Egyszer tesi órán addig piszkáltam, míg elbőgte magát. Negyedik évre igazi kezesebárány lett. Csak ült szótlanul egész nap, és a telóját nyomkodta.

Éjszaka

Beültünk a százéves Suzukiba. Gergő vezetett. Elvégre övé volt a kocsis. Már éjfél is elmúlt, asszem, akkor. Az idő teljesen megnyúlt. Húzzunk innen gyorsan, mondta. Egyetértően bólogattam. A zsák már bent volt. Kifelé igyekeztünk a városból. Néhány piros lámpa azért meg-megfogott. Közönyösen néztem a régi házakat, a körutat, a beton villanyoszlopokat, majd ahogy azokat felváltották a fa oszlopok Budapest vége felé. Aztán jött még egy település. Végül felmentünk a pályára. Geri bekapcsolta a rádiót. Hogyhogy csak akkor jutott eszébe, nem tudom. Észrevettem, hogy véres a kezem. De már megszáradt. Kivettem egy rongyot a kesztyűtartóból, hogy megtöröljem. Így mentünk pár kilométert. Nem tom, hol voltunk akkor. Kicsit álmos voltam, de valami mozgott bennem mégis a maga súlyával. A tudat, hogy most még nem szabad

aludnom. Hiába, a kocsitak mindig andalítanak. Na, persze, ki nem szarja le. Mentünk szépen a jobboldali sávban, mint a jógyerekek. Aztán egy kijáraton lejöttünk a pályáról. Valahol meg kéne állni, mondta. Bólogattam összeszorított szájjal. Össze volt szorulva a gyomrom. Túl akartam lenni ezen az ügyön. Mentünk pár száz métert. Egy kis földút előtt lelassított, aztán lassan lehajtott. Ez jó lesz, nem? Kérdezte. Körbenéztem. Jó hát. Felőlem bármi jó lett volna, ami nem bevilágított vagy forgalmas. Mentünk egy kicsit a földúton egy kanyarig. A Hold akkor bújt ki a felhők mögül. Megállt, lekapcsolta a lámpát, de a motort járni hagyta egy kicsit. Még mindig fogta a kormányt, és bámult előre. Vártam, hogy akkor most kiszállunk, vagy nem. Mivel nem mondott semmit, meg is kérdeztem. Akkor most mi lesz? Kiszálljunk? Zavartan bólogatott. Ideges volt. Én sem voltam túl nyugodt igazából. Kiszálltunk, felnyitottuk a csomagtartót. Egy másodpercig se néztük, már vettük is ki a zsákot. Kurva nehéz volt. Valami melegség belülről fűtött. Észrevettem egy kis idő után, hogy a zsák is meleg még. Letettük a földre. Intettem Gerinek, hogy emeljük fel és vigyük be a fák közé. Az túl messze van, mondta. De itt könnyű megtalálni, mondtam neki. Bólintott, hogy jó, vigyük akkor. Felemeltük, mentünk vele több, legalább kétszáz métert, de már lihegtünk mindketten. Tegyük le, mondta Geri. Letettük a földre. Körülöttünk magas fűszálak meg gaz nőttek, az erdő még száz méterre volt. Különös ingerültséget éreztem. Gerire néztem, és láttam, hogy nem szívesen hajolna le újra, hogy hozzáérjen a zsákhoz. Hoztál ásót? – kérdeztem. Geri zavartan bólogatott. Hozom, mondta gyorsan. Visszaszaladt a kocsinhoz, és hozott két ásót, az egyiknek mozgott a nyele. Szó nélkül ideadta, én pedig néhány méterre a földúttól ásni kezdtem. Kiástam a gödör kerületét. Gyere, segíts, mondtam neki. Geri is ásni kezdett. Egészen kimelekedtem, különös gyengeség csapott meg időnként közben. Ő még ereje teljében volt, és ásott. Mikor már elég mély volt a gödör, gyorsan felemeltük a zsákot. Akkor valahogy könnyebbnek tűnt már, valahogy nagyobb rutinnal emeltük mindketten. Folyt mindkettőnk-ről a víz. A Hold iszonyatos fénnel világított. Arra gondoltam, hogy ilyesmit többet nem kellene vállalnom. Nem megyek bele többet ebbe, ilyenekbe... Beletettük, visszatöltöttük a gödröt, betemettük teljesen. Kiástunk máshonnan is füves részeket, és rádobáltuk. Jó lesz, mondta. Visszasétáltunk az autóhoz, egyáltalán nem néztünk egymásra. Geri beindította a motort, közben mondott valamit. Erről nem beszélünk senkinek, oké? Ühüm, bólogattam. Nyilván nem, gondoltam magamban. Húzzunk innen, mondtam. Menjünk hozzád. Jó, mondtam. Közúton visszamentünk a városba. Megálltunk tankolni egy Shell-kúton. Aztán bementünk egy autós Mekibe. Baszottul korgott már a gyomrom. Kértünk egy Maestro Fox Félix menüt. Marhahúspogácsa, gyorsfagyasztott, elősütött, panírozott rókaagombás ömlesztett sajtszelet, szeletelt paradicsom, mádársaláta, aioli szósz, hamburger zsemle. Meg kértünk még kólát, ja, meg egy McChickent krumplival. Mindegy volt, csak egyek valamit. A kiszolgáló ideadta, kifizettük, ő jó étvágyat kívánt, és mosolygott. Köszí, mondtam Geri helyett is, aki egy szót sem bírt szólni. Valami parkolóban megálltunk. Az úton

nagy, berobbanó hanggal gurult el egy BMW. Egy Wizzaires repülő épp akkor szelte át a sötét égboltot. Jó volt a burger amúgy. A kólát odaadtam Gerinek. Aztán visszaértünk Budapestre. Fel a körútra. Elvegyültünk az éjszaka emberei között. Ott már olyanok voltunk, mint bárki más. Leparkoltunk a lakásnál. Felmentünk, gyorsan megmosakodtam. Geri csak ült a fotelban. Kérdeztem tőle, hogy minden oké-e. Nem válaszolt. Nem akarsz lezuhanyozni? Megrázta a fejét, és azt mondta, inkább csak megmosakszik a csapnál. Még nézegettem kicsit az Instát, aztán elaludtunk. Fél négy körül lehetett.

Czimir Gyula: Kékpadiószoba, 1965 (farostlemez, olaj), 29x20 cm Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria)

